



# Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ŽANA RIŠĀRA DELATŪRA  
[JEAN RICHARD DE LA TOUR]

SECINĀJUMI,  
sniegti 2021. gada 20. maijā<sup>1</sup>

**Lieta C-136/20**

**Kriminālprocess**

**pret  
LU**

(*Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersegas rajona tiesa, Ungārija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Pamatlēmums 2005/214/TI – Finansiālu sankciju savstarpēja atzišana – 5. panta 1. punkts – Nodarījums, kas saistīts ar “ricību, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” – Nodarījuma apjoms – Finansiāla sankcija, ko izdevēja valsts noteikusi transportlīdzekļa īpašniekam par to, ka viņš nav izpildījis pienākumu norādīt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu – 7. panta 1. punkts – Neatzišanas un neizpildīšanas pamati – Izpildes valsts veiktās pārbaudes apjoms un kārtība attiecībā uz nodarījuma juridisko kvalifikāciju

## I. Ievads

1. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesa tiek aicināta precizēt, cik lielā mērā dalībvalsts kompetentā iestāde<sup>2</sup> var atteikties atzīt un izpildīt citā dalībvalstī<sup>3</sup> pieņemtu lēmumu, ar kuru ir piespriesta finansiāla sankcija, ja tā uzskata, ka šajā pēdējā minētajā valstī izdarītais nodarījums neietilpst to nodarījumu sarakstā, attiecībā uz kuriem Savienības likumdevējs Pamatlēmumā 2005/214 ir izslēdzis nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaudi.

2. Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar procedūru par to, lai Ungārijas kompetentā iestāde atzītu un izpildītu finansiālu sankciju, ko Austrijas kompetentā iestāde ir piemērojusi Ungārijas pilsoni LU. Šī sankcija tika piemērota, pamatojoties uz to, ka LU, būdama tāda transportlīdzekļa īpašnice, kas ir iesaistīts ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumā, nav izpildījusi pienākumu norādīt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par šī pārkāpuma izdarīšanu. Lai gan Austrijas kompetentā iestāde uzskata, ka uz šo identitātes norādīšanas pienākuma neizpildi attiecas nodarījums, kas saistīts ar “ricību, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” Pamatlēmuma 2005/214 5. panta

<sup>1</sup> Oriģinālvaloda – franču.

<sup>2</sup> Turpmāk tekstā – “izpildes valsts” Padomes Pamatlēmuma 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzišanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām (OV 2005, L 76, 16. lpp.) 1. panta d) punkta izpratnē.

<sup>3</sup> Turpmāk tekstā – “izdevēja valsts” Pamatlēmuma 2005/214 1. panta c) punkta izpratnē.

1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma izpratnē, attiecībā uz kuru nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaude ir izslēgta, Ungārijas kompetentā iestāde savukārt apgalvo, ka minētais nodarījums nevar tikt kvalificēts šādi.

3. *Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersegas rajona tiesa, Ungārija) uzdoto jautājumu mērķis būtībā ir noteikt pārbaudes, ko var īstenot izpildes valsts kompetentā iestāde, apjomu un kārtību, ja tā uzskata, ka lūgumā atzīt un izpildīt finansiālo sankciju, ko tai nosūta izdevējas valsts kompetentā iestāde, ir pieļauta kļūda attiecībā uz nodarījuma juridisko kvalifikāciju Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta nozīmē. Šie jautājumi sniedz arī iespēju Tiesai precizēt jēdzienu “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums”, kuru Savienības likumdevējs ir lietojis šī pamatlēmuma 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā, ņemot vērā, ka Savienības tiesībās nepastāv šī nodarījuma definīcija, un kontekstu, ka Eiropas Savienībā ceļu satiksmes noteikumi nav standartizēti.

4. Šajos secinājumos ierosināšu Tiesai nospriest, ka Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt lēmumu, ja nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesībās, netiek atzīts par pārkāpumu vai tas neietilpst nodarījumu kategorijā, uz kuru izdevējas valsts kompetentā iestāde atsaucas šim lēmumam pievienotajā apliecībā, šā pamatlēmuma 5. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā. Vispirms izpildes valsts kompetentajai iestādei tomēr ir jāuzsāk minētā pamatlēmuma 7. panta 3. punktā paredzētā apspriešanās procedūra.

5. Es arī aicināšu Tiesu nospriest, ka Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka nodarījums, kurš saistīts ar “rīcību, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums”, ietver rīcību, ar kuru transportlīdzekļa īpašnieks atsakās norādīt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu.

## II. Atbilstošās tiesību normas

### A. *Pamatlēmums 2005/214*

6. Pamatlēmuma 2005/214 1., 2. un 4. apsvērumā ir noteikts:

“(1) Eiropadome 1999. gada 15. un 16. oktobra sanāksmē Tampērē apstiprināja savstarpējas atzišanas principu, kam Savienībā būtu jāklūst par pamatu tiesu iestāžu sadarbībai gan civillietās, gan krimināllietās.

(2) Savstarpējas atzišanas princips būtu jāpiemēro attiecībā uz finansiālām sankcijām, ko uzliek tiesu vai administratīvas iestādes, lai veicinātu šādu sankciju izpildi dalībvalstī, kas nav tā valsts, kurā sankcijas ir uzliktas.

[..]

(4) Šim pamatlēmumam būtu jāattiecas arī uz finansiālām sankcijām, ko piemēro par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.”

7. Pamatlēmuma 2005/214 4. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Lēmumu kopā ar šajā pantā paredzētu apliecību var nosūtīt tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā fiziskai vai juridiskai personai, pret kuru ir izvirzīts lēmums, ir īpašums vai ienākumi, kurā tai ir pastāvīgā dzīvesvieta vai, juridiskas personas gadījumā, juridiskā adrese.

2. Apliecība, kuras veidlapa ir dota pielikumā, ir jāparaksta, un tās satura pareizību apstiprina kompetentā iestāde izdevējā valstī.”

8. Šā pamatlēmuma 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā un 3. punktā attiecībā uz tā piemērošanas jomu ir paredzēts:

“1. Šādi nodarījumi, ja izdevējā valstī tie ir sodāmi un kā tos definē izdevējas valsts tiesību akti, saskaņā ar šā pamatlēmuma noteikumiem un nepārbaudot nodarījuma abpusējo sodāmību, ir pamats lēmumu atzīšanai un izpildei:

[..]

– rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums, tostarp tādu noteikumu neievērošana, kuri attiecas uz braukšanas un atpūtas laikposmiem un bīstamām precēm,

[..].

3. Tādu nodarījumu gadījumā, uz ko neattiecas 1. punkts, izpildes valsts lēmuma atzīšanu un izpildi var pakļaut nosacījumam, ka lēmums ir saistīts ar darbību, ko atzītu par nodarījumu saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem, neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas.”

9. Pamatlēmuma 2005/214 6. pants “Lēmumu atzīšana un izpilde” ir formulēts šādi:

“Izpildes valsts kompetentās iestādes atzīst lēmumu, kas nosūtīts saskaņā ar 4. pantu, nepieprasot izpildīt nekādas papildu formalitātes, un tūlīt veic visus tā izpildei vajadzīgos pasākumus, ja vien kompetentā iestāde nenolemj atsaukties uz kādu no 7. pantā paredzētajiem neatzīšanas vai neizpildīšanas iemesliem.”

10. Šī pamatlēmuma 7. pantā “Neatzīšanas un neizpildīšanas iemesli” ir noteikts:

“1. Izpildes valsts kompetentās iestādes var atteikties atzīt vai izpildīt lēmumu, ja apliecība, kas paredzēta 4. pantā, nav uzrādīta, ir nepilnīga vai acīm redzami neatbilst lēmumam.

2. Izpildes valsts kompetentā iestāde arī var atteikties atzīt un izpildīt lēmumu, ja tā konstatē, ka:

[..]

b) vienā no 5. panta 3. punktā minētajiem gadījumiem lēmums attiecas uz nodarījumiem, ko neatzītu par pārkāpumu saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem;

[..].

3. Gadījumos, kas minēti 1. punktā un 2. punkta c) un g) apakšpunktā, pirms izpildes valsts kompetentā iestāde nolemj neatzīt vai neizpildīt kādu lēmumu, tā apspriežas ar izdevējas valsts

kompetento iestādi, izmantojot jebkurus piemērotus līdzekļus, un attiecīgā gadījumā lūdz tai nekavējoties sniegt jebkādu vajadzīgu informāciju.”

### **B. Austrijas tiesības**

11. 1967. gada 23. jūnija *Kraftfahrgesetz* (Likums par mehāniskajiem transportlīdzekļiem)<sup>4</sup> 103. panta par transportlīdzekļa īpašnieka pienākumiem 2. punktā ir noteikts:

“Iestāde var pieprasīt informāciju par tās personas identitāti, kura noteiktā brīdī ir vadījusi transportlīdzekli, kas identificēts pēc tā numura zīmes [...], vai kura pēdējā ir novietojusi transportlīdzekli stāvvietā [...] noteiktā vietā pirms noteikta brīža. Personai, uz kuras vārda transportlīdzeklis ir reģistrēts, ir jāpaziņo šī informācija, norādot attiecīgās personas vārdu, uzvārdu un adresi [...]; ja reģistrācijas turētājs nav spējīgs sniegt šādu informāciju, viņam ir pienākums norādīt personu, kura to var izdarīt un kura tādējādi kļūst par personu, kurai ir pienākums sniegt informāciju; personas, kurai ir pienākums sniegt informāciju, sniegtā informācija neatbrīvo iestādi no tās pārbaudes, ja tas ir nepieciešams, ņemot vērā lietas apstākļus. Informācija ir jānosūta nekavējoties un rakstveida pieprasījuma gadījumā – divu nedēļu laikā pēc paziņojuma saņemšanas [...]”

12. 1967. gada *KFG* 134. panta 1. punkts, kas attiecas uz “krimināltiesību normām”, ir formulēts šādi:

“Ikvienu personu, kas ir pārkāpusi šo federālo likumu [...], izdara administratīvu pārkāpumu un ir sodāma ar naudas sodu līdz 5000 EUR un – naudas soda iekasēšanas neiespējamības gadījumā – ir sodāma ar brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz sešām nedēļām [...]”

### **III. Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā**

13. Ar 2018. gada 6. jūnija lēmumu<sup>5</sup>, kas kļuva galīgs 2019. gada 1. janvārī, *Bezirkshauptmannschaft Weiz* (Veicas iecirkņa administratīvā iestāde, Austrija) piemēroja Ungārijas pilsoni LU finansiālo sankciju 80 EUR apmērā. Šī sankcija tika piemērota tādēļ, ka LU kā Ungārijā reģistrēta transportlīdzekļa īpašniece Austrijas tiesību aktos noteiktajā divu nedēļu termiņā neatbildēja uz šīs administratīvās iestādes lūgumu norādīt sava transportlīdzekļa vadītāja, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarišanu, identitāti.

14. 2020. gada 27. janvārī, piemērojot Pamatlēmumu 2005/214, Veicas iecirkņa administratīvā iestāde nosūtīja iesniedzējtiesai, kas ir arī izpildes valsts kompetentā iestāde, lūgumu atzīt un izpildīt 2018. gada 6. jūnija lēmumu, kam bija pievienota šī pamatlēmuma 4. pantā paredzētā apliecība. No Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka šajā apliecībā LU izdarītais pārkāpums tika kvalificēts kā “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” minētā pamatlēmuma 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma izpratnē. Tomēr iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai ir izpildīti visi nosacījumi, lai 2018. gada 6. jūnija lēmums tiktu atzīts un izpildīts, pamatojoties uz šo pantu. Tā uzskata, ka tas, kā izdevējas valsts kompetentā iestāde ir kvalificējusi attiecīgo rīcību, ir “pārmērīgi plaša” Savienības tiesību interpretācija. Rīcība, kurā LU ir atzīta par vainīgu, esot

<sup>4</sup> *BGBl.* 267/1967, turpmāk tekstā – “1967. gada *KFG*”.

<sup>5</sup> Turpmāk tekstā – “2018. gada 6. jūnija lēmums”.

atteikšanās izpildīt valsts iestāžu lūgumu, un uz to nevarot attiekties rīcība, attiecībā uz kuru ir izslēgta nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaude Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta izpratnē.

15. Šādos apstākļos *Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersegas rajona tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [Pamatlēmuma 2005/214] 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja izdevēja [..]valsts norāda uz kādu no šajā tiesību normā uzskaitītajiem rīcības veidiem, izpildes [..]valsts iestādei nav nekādas tālākas rīcības brīvības atteikt izpildi un tai lēmums[, ar ko uzliek sankciju,] ir jāizpilda?
- 2) Noliedzošas atbildes uz iepriekšējo jautājumu gadījumā: vai izpildes [..]valsts iestāde var apgalvot – tas, kā izdevējas [..]valsts lēmumā norādītā rīcība ir kvalificēta, neatbilst nodarījumam, kas norādīts iepriekš minētajā uzskaitījumā?”

16. Ungārijas, Čehijas, Spānijas un Austrijas valdības, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus.

17. Vienojoties ar tiesnesi referentu, tika nolemts saskaņā ar Tiesas Reglamenta 61. panta 1. punktu uzdot jautājumus, uz kuriem šie paši lietas dalībnieki atbildēja rakstveidā noteiktajā termiņā.

#### IV. Vērtējums

18. Ar abiem prejudiciālajiem jautājumiem, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā aicina Tiesu precizēt, vai un – attiecīgā gadījumā – cik lielā mērā izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt lēmumu, ja tā uzskata, ka izdevējas valsts kompetentā iestāde šim lēmumam pievienotajā apliecībā ir kļūdaini atsaukusies uz kādu no nodarījumu kategorijām, kuras minētas Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punktā un attiecībā uz kurām ir izslēgta nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaude.

19. Šo jautājumu pamatā ir viedokļu atšķirības starp izdevējas valsts un izpildes valsts kompetentajām iestādēm attiecībā uz šī pamatlēmuma 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā minētā jēdziena “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” interpretāciju.

20. Izdevējas valsts kompetentā iestāde uzskata, ka šajā jēdzienā ietilpst transportlīdzekļa īpašnieka pienākuma norādīt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu, neizpilde. Šāda pienākuma neizpilde Austrijas tiesībās esot ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums. Turpretī izpildes valsts kompetentā iestāde uzskata, ka izdevējas valsts kompetentā iestāde veic Savienības tiesību “pārmērīgi plašu” interpretāciju, jo šāds nodarījums nevar ietilpt minētajā jēdzienā. Tā uzskata, ka 2018. gada 6. jūnija lēmums tādējādi neietilpst Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta materiāltiesiskajā piemērošanas jomā un tas attiecas uz citu nodarījumu šī pamatlēmuma 5. panta 3. punkta izpratnē tādējādi, ka šī lēmuma atzišana un izpilde var tikt pakārtota nosacījumam, ka ir izpildīts nodarījuma abpusējas sodāmības kritērijs.

21. Šī viedokļu atšķirība ir izskaidrojama ar ļoti specifisko pamatlietas kontekstu. Proti, atšķirībā no citiem nodarījumiem, kas uzskaitīti minētā pamatlēmuma 5. panta 1. punktā, nodarījums, kurš saistīts ar “rīcību, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums”, Savienības tiesībās nav definēts, kā arī dalībvalstīm attiecībā uz to nav kopējas nostājas.

22. Lai izvērtētu Tiesai uzdotos jautājumus, vispirms izvērtēšu apstākļus, kādos izpildes valsts kompetentā iestāde var pārliecināties, ka attiecīgais nodarījums ietilpst Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta materiāltiesiskajā piemērošanas jomā, un attiecīgā gadījumā atteikties atzīt un izpildīt strīdīgo lēmumu. Šajā kontekstā ierosinu izvērtēt šī pamatlēmuma 7. panta 1. punktā paredzētās tiesību normas. Proti, šajā pantā ir skaidra atsauce uz gadījumu, kuru, manuprāt, ir minējusi iesniedzējtiesa, kurā izpildes valsts kompetentā iestāde uzskata, ka strīdīgajam lēmumam pievienotā apliecība, kas satur minētā pamatlēmuma 5. panta 1. punktā ietverto sarakstu ar 39 nodarījumiem, neatbilst šim lēmumam.

23. Pēc tam aicināšu Tiesu interpretēt Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā minēto jēdzienu “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums”.

### ***A. Izpildes valsts kompetentās iestādes pārbaudes apjoms***

24. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi<sup>6</sup>.

#### ***1. Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta formulējums***

25. Vispirms ir jānorāda, ka Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punktā, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, nav sniegta atbilde par pārbaudes raksturu, ko var veikt izpildes valsts kompetentā iestāde, lai pārliecinātos, ka nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesībās, ietilpst šīs tiesību normas materiāltiesiskajā piemērošanas jomā un nav uzskatāms par citu nodarījumu šī pamatlēmuma 5. panta 3. punkta izpratnē.

26. Pamatlēmuma 2005/214 5. panta mērķis, kā norāda tā nosaukums, ir noteikt šī pamatlēmuma piemērošanas jomu. Minētā pamatlēmuma 5. panta 1. punktā Savienības likumdevējs ir uzskaitījis nodarījumus, kuri ir pamats lēmumu atzīšanai un izpildei, nepārbaudot nodarījuma abpusējo sodāmību, un tajā ir precizēts, ka šo nodarījumu definīcijas ir paredzētas izdevējas valsts tiesībās<sup>7</sup>. Saskaņā ar Tiesas judikatūru izdevējas valsts tiesības reglamentē kriminālatbildības elementus, it īpaši sankciju, kas ir piemērojama subjektam, uz kuru tā attiecas<sup>8</sup>.

27. Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 3. punktā Savienības likumdevējs paredz, ka nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaude var tikt prasīta attiecībā uz nodarījumiem, uz ko neattiecas šī pamatlēmuma 5. panta 1. punkts.

28. Tādējādi izpildes valsts kompetentās iestādes veiktās pārbaudes raksturs nav skaidri norādīts.

<sup>6</sup> Skat. spriedumus, 2020. gada 3. marts, X (Eiropas apcietināšanas orderis – Abpusēja sodāmība) (C-717/18, EU:C:2020:142, 21. punkts un tajā minētā judikatūra), kā arī 2021. gada 10. marts, *Staatliches Amt für Landwirtschaft und Umwelt Mittleres Mecklenburg* (C-365/19, EU:C:2021:189, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

<sup>7</sup> Skat. spriedumu, 2020. gada 4. marts, *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 44. punkts).

<sup>8</sup> Skat. spriedumu, 2020. gada 4. marts, *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 44. punkts).

## 2. Pamatlēmuma 2005/214 sistēma un mērķi

29. Pamatlēmuma 2005/214 sistēmas un mērķu, it īpaši tā 7. panta 1. un 3. punktā paredzēto tiesību normu, pārbaude<sup>9</sup> ļauj noteikt tās pārbaudes apjomu, ko izpildes valsts kompetentā iestāde var veikt, lai pārbaudītu, vai attiecīgais nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesībās, patiešām ietilpst vienā no šī pamatlēmuma 5. panta 1. punktā minētajām nodarījumu kategorijām.

30. Vispirms ir jāatgādina, ka Pamatlēmuma 2005/214 mērķis ir ieviest efektīvu mehānismu tādu lēmumu pārrobežu atzīšanai un izpildei, ar kuriem fiziskai vai juridiskai personai tiek noteikta galīgā finansiālā sankcija, jo ir veikts kāds no tā 5. pantā uzskaitītajiem nodarījumiem<sup>10</sup>. Šī pamatlēmuma mērķis ir, neveicot dalībvalstu krimināltiesību aktu saskaņošanu, nodrošināt finansiālu sankciju izpildi šajās valstīs, pateicoties savstarpējās atzīšanas principam<sup>11</sup>.

31. Šis princips ir “pamats” tiesu iestāžu sadarbībai gan civillietās, gan krimināllietās<sup>12</sup> un saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 6. pantu nozīmē, ka izpildes valsts kompetentajai iestādei principā ir pienākums tūlīt, nepieprasot izpildīt nekādas papildu formalitātes, veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai atzītu lēmumu, “kas nosūtīts saskaņā ar [šī pamatlēmuma] 4. pantu”, ja vien tā “nenolemj atsaukties uz kādu no [minētā pamatlēmuma] 7. pantā paredzētajiem neatzīšanas vai neizpildīšanas iemesliem”.

32. Jānorāda, ka savstarpējās atzīšanas principa īstenošana prasa, lai izdevējas valsts kompetentā iestāde paziņotu izpildes valsts kompetentajai iestādei lēmumu, kas atbilst Pamatlēmuma 2005/214 4. pantā paredzētajām prasībām, un lai izpildes valsts kompetentā iestāde saskaņā ar šī pamatlēmuma 7. pantu sāktu apspriešanās procedūru pirms tā neatzīšanas vai neizpildes iemeslu izmantošanas.

### **a) Izpildes valsts kompetentās iestādes pārbaude attiecībā uz Pamatlēmuma 2005/214 4. pantā noteikto prasību ievērošanu**

33. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 4. panta 1. punktu izdevējas valsts kompetentajai iestādei savam lēmumam ir jāpievieno apliecība. Šī apliecība ir standarta veidlapa, kas atrodama šā pamatlēmuma pielikumā. Tā satur dažādas iedaļas, kas šai iestādei ir jāaizpilda. Šīs iedaļas tai ļauj sniegt minimālu formālu informāciju, kas tostarp attiecas uz izdevējas valsts iestādi, kura ir pieņēmusi lēmumu, un iestādi, kuras kompetencē ir tā izpilde, par fizisku vai juridisku personu, kurai ir piemērota finansiālā sankcija, kā arī norādes par lēmuma un izdarītā nodarījuma raksturu.

34. Manas analīzes nolūkiem it īpaši ir jāatsaucas uz minētās apliecības g) iedaļas “Lēmums, ar ko piemēro finansiālu sankciju” 2.–4. punktā prasīto informāciju.

<sup>9</sup> Skat. spriedumu, 2020. gada 3. marts, X (Eiropas apcietināšanas orderis – Abpusēja sodāmība) (C-717/18, EU:C:2020:142, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

<sup>10</sup> Skat. Pamatlēmuma 2005/214 1. un 6. pantu, kā arī 1. un 2. apsvērumu, kā arī spriedumu, 2020. gada 4. marts, *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

<sup>11</sup> No pastāvīgās judikatūras izriet, ka gan savstarpējās uzticēšanās starp dalībvalstīm principam, gan arī savstarpējās atzīšanas principam, kas pats ir balstīts uz savstarpējo uzticēšanos starp šīm dalībvalstīm, Savienības tiesībās ir fundamentāla nozīme, jo tie ļauj izveidot un uzturēt telpu bez iekšējām robežām (skat. spriedumu, 2019. gada 10. janvāris, ET (C-97/18, EU:C:2019:7, 17. punkts)).

<sup>12</sup> Skat. Pamatlēmuma 2005/214 1. apsvērumu.

35. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 pielikumā ietvertās apliecības g) iedaļas 2. punktu izdevējas valsts kompetentajai iestādei ir pienākums, pirmkārt, apkopot faktus un aprakstīt apstākļus, kādos nodarījums ir izdarīts, tostarp ziņas par laiku un vietu, un, otrkārt, norādīt nodarījuma veidu un juridisko klasifikāciju, kā arī piemērojamās tiesību normas vai kodeksu, uz kā pamata pieņemts lēmums, pievienojot šai apliecībai lēmuma tekstu<sup>13</sup>.

36. Šis iedaļas 3. punkts attiecas uz nodarījumiem, kas ietilpst Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta materiāltiesiskajā piemērošanas jomā. Izdevējas valsts kompetentajai iestādei ir jāapstiprina, ka nodarījums, kā tas ir definēts tās valsts tiesībās, “ir” nodarījums, kas ietilpst šajā pantā ietvertajā sarakstā, atzīmējot ar ķeksīti attiecīgo lodziņu vai lodziņus<sup>14</sup>. Savienības likumdevējs šajā kontekstā ir atkārtoti ievietojis šī pamatlēmuma 5. panta 1. punktā ietverto 39 nodarījumu sarakstu.

37. Savukārt minētās iedaļas 4. punkts attiecas uz citiem nodarījumiem, kuri neietilpst sarakstā, ko Savienības likumdevējs ir noteicis minētā pamatlēmuma 5. panta 1. punktā, un attiecībā uz kuriem izdevējas valsts kompetentajai iestādei ir jāsniedz pilns apraksts.

38. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 4. panta 2. punktu apliecība ir jāparaksta un tajā ietvertās informācijas pareizība ir jāapliecina izdevējas valsts kompetentajām iestādēm.

39. Šai striktajai un stingrajai pieejai saistībā ar attiecīgā nodarījuma aprakstu ir jābūt savstarpējās uzticēšanās pamatā, it īpaši Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta kontekstā, kurā šī uzticēšanās izslēdz abpusējas sodāmības pārbaudi attiecībā uz sevišķi smagiem nodarījumiem. Informācijai, ko satur šī pamatlēmuma 4. pantā paredzētā apliecība, ir jāļauj izpildes valsts kompetentajai iestādei veikt lēmuma pārbaudi tā, lai nodrošinātu tā pareizu izpildi un it īpaši nodrošinātu, ka to ir pieņēmusi kompetenta iestāde un ka uz to attiecas minētā pamatlēmuma piemērošanas joma. Šajā kontekstā izpildes valsts kompetentā iestāde, ņemot vērā tai sniegto informāciju, var pārbaudīt, vai attiecīgais lēmums ietilpst Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta materiāltiesiskajā piemērošanas jomā tādējādi, ka nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaude ir izslēgta, vai šī pamatlēmuma 5. panta 3. punkta piemērošanas jomā. Tomēr runa ir par ierobežotu pārbaudi, ko attiecīgā gadījumā papildina apspriešanās ar izdevējas valsts kompetento iestādi.

40. Ja apliecība ir uzrādīta, aizpildīta un atbilst lēmumam, izpildes valsts kompetentajai iestādei saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 6. pantu ir jāatzīst un jāizpilda šis lēmums, nepieprasot izpildīt nekādas papildu formalitātes, un nekavējoties jāveic visi tā izpildei vajadzīgie pasākumi. Tādējādi izpildes valsts kompetentā iestāde atzīst minēto lēmumu, pamatojoties uz apliecību, ko uzrādījusi izdevējas valsts kompetentā iestāde, kura apliecina tā tiesiskumu un izpildu raksturu.

41. Savukārt, ja apliecība nav uzrādīta, ja tā ir nepilnīga vai “acīmredzami neatbilst lēmumam”, no Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 1. punkta izriet, ka izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt lēmumu<sup>15</sup>.

<sup>13</sup> Skat. šīs apliecības k) iedaļu.

<sup>14</sup> Gadījumā, ja nodarījums ietilpst nodarījumu kategorijā, kas minēta Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit devītajā ievilkumā (“nodarījumi, kurus konstatējusi izdevēja valsts un uz kuriem attiecas istenošanas pienākumi, kas izriet no instrumentiem, kuri pieņemti saskaņā ar EK līgumu vai ES līguma VI sadaļu”) un kas ir īpaši plaša, Savienības likumdevējs lūdz izdevējas valsts kompetento iestādi precīzi norādīt konkrētos tā instrumenta noteikumus, kas pieņemti, balstoties uz Līgumu, un kas attiecas uz nodarījumu.

<sup>15</sup> 2001. gada 12. septembra dokumenta “Apvienotās Karalistes, Francijas Republikas un Zviedrijas Karalistes ierosinājums, lai Padome pieņemtu pamatlēmumu par savstarpējas atzišanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām” (OV 2001, C 278, 4. lpp.) 4. panta 1. punktā bija noteikts: “Izpildes valsts kompetentā iestāde var nolemt neizpildīt lēmumu, ja 2. pantā paredzētā apliecība nav iesniegta vai ja šajā apliecībā minētā informācija ir nepilnīga vai acīmredzami nepareiza.”



42. Pirmkārt, no šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka izpildes valsts kompetentajai iestādei ir jānovērtē apliecības atbilstība Pamatlēmumā 2005/214 noteiktajām prasībām un jāizdara secinājumi par tās iespējamu prettiesiskumu. Šajā jautājumā Savienības likumdevējs dod šai iestādei iespēju atteikties vai neatteikties atzīt vai izpildīt lēmumu, neraugoties uz apliecībā pieļautajām kļūdām.

43. Otrkārt, kļūdas, kuras Savienības likumdevējs ir paredzējis Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 1. punktā, attiecas uz gadījumiem, kad izdevējas valsts kompetentā iestāde nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir paredzēti šī pamatlēmuma 4. pantā, nepievienojot apliecību, to aizpildot nepilnīgi vai uzrādot apliecību, kas “acīmredzami” neatbilst lēmumam. Apstākļa vārda “acīmredzami” izmantošana minētā pamatlēmuma 7. panta 1. punktā, manuprāt, liecina par Savienības likumdevēja vēlmi aprobežot lēmuma neatzišanas un neizpildes iemeslu ar acīmredzamas kļūdas pastāvēšanu apliecībā, turklāt ņemot vērā savstarpējo uzticēšanos, kurai ir jāpastāv starp izdevējas valsts un izpildes valsts kompetentajām iestādēm, kā arī mehānisma, ko likumdevējs vēlas ieviest, efektivitātes, ātruma un vienkāršības prasības.

44. Pēdējais gadījums, kuru ir paredzējis Savienības likumdevējs, manuprāt, attiecas uz tādu situāciju, kāda ir minēta otrajā prejudiciālajā jautājumā, kurā izpildes valsts kompetentā iestāde uzskata, ka attiecīgais nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesībās, neatbilst nodarījumam, uz kuru izdevējas valsts kompetentā iestāde atsaucas Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta īstenošanas nolūkā. Citiem vārdiem sakot, nodarījuma juridiskā kvalifikācija esot kļūdaina.

45. Šai ierobežotajai pārbaudei, manuprāt, ir jāļauj izpildes valsts kompetentajai iestādei, pamatojoties uz tai paziņoto informāciju, pārbaudīt, vai izdevējas valsts kompetentā iestāde nelūdz atzīt un izpildīt lēmumu, pamatojoties uz Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punktu, lai gan attiecīgais nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesībās, *acīmredzami* nav nodarījums, attiecībā uz kuru Savienības likumdevējs ir izslēdzis nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaudi, un, gluži otrādi, ir cits nodarījums, kas minēts šī panta 3. punktā. Vispirms ir svarīgi nodrošināt šī pamatlēmuma 5. panta materiāltiesiskās piemērošanas jomas ievērošanu, nodrošinot pareizu nodarījuma juridisko kvalifikāciju, jo pretējā gadījumā pastāv risks pārraut savstarpējo uzticēšanos un tādējādi nesasniegt ar minēto pamatlēmumu izvirzīto mērķi.

46. Pamatlēmuma 2005/214 pielikumā ietvertās apliecības g) iedaļas 2. un 3. punkts ļauj veikt minēto pārbaudi, jo tai ir jāsniedz detalizēta informācija par nodarījumu šā pamatlēmuma 5. panta piemērošanas nolūkā. Jāatgādina, ka šajā 2. punktā ir skaidri prasīts, lai tiktu paziņota informācija par nodarījumiem, uz kuriem attiecas sods, un apraksts par apstākļiem, kuros nodarījums(-i) tika izdarīts(-i), kā arī informācija par “nodarījuma(-u) veid[u] un juridisk[o] klasifikācij[u] un piemērojam[ām] tiesību norm[ām]/kodeks[u]”.

47. Pārbaude, ko veic izpildes valsts kompetentā iestāde, ir vēl jo vairāk atvieglota tāpēc, ka nodarījums, par kuru ir piemērota finansiāla sankcija, atbilst precīzai darbībai, par kuru sods ir paredzēts visās valstu tiesību sistēmās, piemēram, izvarošana, kas ir minēta Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta divdesmit astotajā ievilkumā, vai nodarījumam vai nodarījumu kategorijai, kura Savienības tiesībās ir definēta ar minimāliem noteikumiem vai attiecībā uz kuru dalībvalstis ir pieņēmušas kopīgu nostāju.

48. Šajā ziņā ir jānorāda, ka nodarījumi, kas ir pamatā lēmuma atzīšanai un izpildei, nepārbaudot Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punktā minēto nodarījuma abpusējo sodāmību, principā atspoguļo galvenos noziedzības veidus. Tādējādi lielākā to daļa Savienības tiesībās ir tikusi

saskaņota. Tā tas ir, piemēram, attiecībā uz dalību noziedzīgā organizācijā, kas ir definēta Pamatlēmuma 2008/841/TI<sup>16</sup> 1. pantā, teroristu nodarījumiem, kas definēti Direktīvas (ES) 2017/541<sup>17</sup> 3. pantā, cilvēku tirdzniecību, kas definēta Direktīvas 2011/36/ES<sup>18</sup> 2. pantā, bērnu pornogrāfiju, kā arī nodarījumiem saistībā ar seksuālu vardarbību, kas definēti Direktīvas 2011/93/ES<sup>19</sup> 2. un 3. pantā, narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu tirdzniecību, kas definēta Pamatlēmuma 2004/757/TI<sup>20</sup> 2. pantā, krāpšanu, kas definēta Direktīvas (ES) 2017/1371<sup>21</sup> 3. pantā, neatļautas ieceļošanas un uzturēšanās atbalstīšanu, kas definēta Direktīvas 2002/90/EK<sup>22</sup> 1. pantā, noziegumiem pret vidi, kas definēti Direktīvas 2008/99/EK<sup>23</sup> 3. pantā, vai kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību<sup>24</sup>.

49. Šādos gadījumos izpildes valsts kompetentā iestāde var vieglāk un ātrāk noteikt, vai nodarījums veidā, kā tas ir izpaudies faktiski, un veidā, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesību aktos – kuru teksts ir pievienots lēmumam –, atbilst nodarījumam vai nodarījumu kategorijai, uz kuru atsaucas izdevējas valsts kompetentā iestāde Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā, vai citam nodarījumam, uz kuru attiecas šī pamatlēmuma 5. panta 3. punktā minētais gadījums.

50. Tomēr šī pārbaude, lai arī tā ir ierobežota, var izrādīties sarežģītāka, ja nodarījums vai nodarījumu kategorija, uz kuru atsaucas izdevējas valsts kompetentā iestāde, Savienības tiesībās nav definēta. Kā esmu jau norādījis, šī lieta tam ir labs piemērs.

51. Šādos apstākļos es uzskatu, ka Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 3. punktā paredzētais apspriešanās pienākums iegūst savu pilno nozīmi.

***b) Apspriešanās procedūra, ko ierosinājusi izpildes valsts kompetentā iestāde saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 3. punktu***

52. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 3. punktu gadījumā, ja, piemēram, apliecināšana nav uzrādīta, ir nepilnīga vai acīmredzami neatbilst lēmumam, izpildes valsts kompetentajai iestādei ir pienākums apspriesties ar izdevējas valsts kompetento iestādi. Tai ir jāsāk šī procedūra, izmantojot jebkurus piemērotus līdzekļus, un jālūdz nekavējoties sniegt jebkādu vajadzīgu informāciju, pirms tā pieņem lēmumu neatzīt un neizpildīt šo lēmumu<sup>25</sup>. Tādējādi Savienības

<sup>16</sup> Padomes Pamatlēmums (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV 2008, L 300, 42. lpp.).

<sup>17</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV 2017, L 88, 6. lpp.).

<sup>18</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV 2011, L 101, 1. lpp.).

<sup>19</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (OV 2011, L 335, 1. lpp.; labojums – OV 2012, L 18, 7. lpp.).

<sup>20</sup> Padomes Pamatlēmums (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā (OV 2004, L 335, 8. lpp.).

<sup>21</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV 2017, L 198, 29. lpp.).

<sup>22</sup> Padomes Direktīva (2002. gada 28. novembris), ar ko definē neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV 2002, L 328, 17. lpp.). Skat. arī Padomes Pamatlēmumu 2002/946/TI (2002. gada 28. novembris) par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV 2002, L 328, 1. lpp.).

<sup>23</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV 2008, L 328, 28. lpp.). Skat. arī Padomes Pamatlēmumu 2005/667/TI (2005. gada 12. jūlijs) par krimināltiesiskā pamata stiprināšanu, lai īstenotu tiesību aktus attiecībā uz kuģu radītu piesārņojumu (OV 2005, L 255, 164. lpp.).

<sup>24</sup> Skat. Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par kultūras priekšmetu importu (COM(2017) 375 final).

<sup>25</sup> Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 5. decembris, *Centraal Justitieel Incassobureau* (Finanšu sankciju atzīšana un izpilde) (C-671/18, EU:C:2019:1054, 44. punkts).

likumdevējs apliecina savu vēlmi izveidot konstruktīvu dialogu starp šīm iestādēm, lai ļautu labot kļūdas, kas ir pieļautas lēmumam pievienotajā apliecībā. Es uzskatu, ka tādā gadījumā kā šajā lietā šim dialogam ir jāļauj izdevējas valsts kompetentajai iestādei labot iedaļu, uz kuru tā ir atsaukusies kļūdaini, vai sniegt papildu informāciju, kas izpildes valsts kompetentajai iestādei ļautu labāk novērtēt, cik lielā mērā nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesībās, ietilpst iedaļā, uz kuru ir izdarīta atsauce lēmumam pievienotajā apliecībā.

53. Tikai pēc šīs iepriekšējās apspriešanās izpildes valsts kompetentā iestāde var brīvi izvērtēt saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 1. punktu, vai tai ir vai nav jāatzīst tai paziņotais lēmums.

54. Ņemot vērā visus šos apstākļus, ierosinu Tiesai nospriest, ka Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt lēmumu, ja nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas valsts tiesībās, netiek atzīts par pārkāpumu vai neietilpst pārkāpumu kategorijā, uz kuru izdevējas valsts kompetentā iestāde atsaucas šim lēmumam pievienotajā apliecībā, šī pamatlēmuma 5. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā. Izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt minēto lēmumu tikai tad, ja apspriešanās procedūra, kas iepriekš uzsākta, pamatojoties uz minētā pamatlēmuma 7. panta 3. punktu, nav ļāvusi labot šajā pašā lēmumā pieļauto kļūdu.

### ***B. Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā minētā jēdziena “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” interpretācija***

55. Atgādināšu, ka Tiesai uzdoto jautājumu pamatā ir strīds starp izdevējas valsts kompetento iestādi un izpildes valsts kompetento iestādi attiecībā uz Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā minētā jēdziena “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” interpretāciju, attiecībā uz kuru nodarījuma abpusējas sodāmības pārbaude ir izslēgta.

56. Tā kā šis nodarījums nav definēts Savienības atvasinātajās tiesībās<sup>26</sup>, man šķiet, ka ir būtiski, lai Tiesa izmanto šo iespēju, lai interpretētu Savienības likumdevēja izmantotos terminus, kas ļaus iesniedzējtiesai noteikt, cik lielā mērā izdevējas valsts kompetentā iestāde ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā.

57. Šī lieta patiesībā ilustrē bažas, kuras Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) jau sen ir izklāstījusi, strādājot pie Eiropas satiksmes noteikumiem un transportlīdzekļu reģistra<sup>27</sup>. Tā norādīja, ka “Pamatlēmums [2005/214] ietver un pieprasa pasākumus, kas nepieciešami, lai ieviestu vienādus ceļu satiksmes noteikumus visā Eiropā”<sup>28</sup>, un ka šī vienādošana ir nepieciešama, lai “izvairītos no tā, ka viena darbība ir pārkāpums vienā dalībvalstī, bet citā – nē”<sup>29</sup>. Tādējādi

<sup>26</sup> Saskaņā ar pašreiz spēkā esošajām Savienības tiesībām Savienības tiesībās ir saskaņoti tikai daži tiesību aktu ceļu satiksmes jomā aspekti: vadītāja apliecība (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/126/EK (2006. gada 20. decembris) par vadītāju apliecībām (OV 2006, L 403, 18. lpp.)), drošības jostas izmantošana (Padomes Direktīva 91/671/EEK (1991. gada 16. decembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz obligātu drošības jostas izmantošanu transportlīdzekļos, kas sver mazāk nekā 3,5 tonnas (OV 1991, L 373, 26. lpp.)), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/20/EK (2003. gada 8. aprīlis) (OV 2003, L 115, 63. lpp.)), darba laika organizēšana autopārvadātājiem (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/15/EK (2002. gada 11. marts) par darba laika organizēšanu personām, kas ir autotransporta apkalpes locekļi (OV 2002, L 80, 35. lpp.)), apmaiņa ar informāciju par ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumiem (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/413 (2015. gada 11. marts), ar ko veicina pārrobežu apmaiņu ar informāciju par ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumiem (OV 2015, L 68, 9. lpp.)).

<sup>27</sup> Skat. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2004. gada 29. janvāra Atzinumu par Eiropas satiksmes noteikumiem un transportlīdzekļu reģistru (OV 2005, C 157, 34. lpp.), turpmāk tekstā – “EESK atzinums par Eiropas ceļu satiksmes noteikumiem”.

<sup>28</sup> Skat. EESK atzinumu par Eiropas ceļu satiksmes noteikumiem (5.3. punkta a) apakšpunkts).

<sup>29</sup> Skat. EESK atzinumu par Eiropas ceļu satiksmes noteikumiem (6.7. punkts).

dalībvalstīm to apsvērumos ir atšķirīgi uzskati par to, kā interpretēt jēdzienu, ko Savienības likumdevējs ir izmantojis Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā. Lai gan Ungārijas un Čehijas valdības būtībā apgalvo, ka “transportlīdzekļa vadītāja identitātes nenorādīšanas” pārkāpums nav viens no šajā pantā minētajiem pārkāpumiem, Spānijas un Austrijas valdības, kā arī Komisija tomēr uzskata, ka uz tādiem tiesību aktiem kā pamatlietā attiecas “noteikumi, kas reglamentē ceļu satiksmi” minētā panta izpratnē.

### **1. Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma teksts un sistēma, kurā šī tiesību norma iekļaujas**

58. Vispirms ir jānorāda, ka pastāv atšķirības starp Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma dažādu valodu versijām.

59. Proti, lai gan Savienības likumdevējs šī panta franču valodas versijā atsaucas uz “rīcību, ar kuru tiek pārkāpti noteikumi, kas reglamentē *ceļu satiksmi*”<sup>30</sup> (“conduite contraire aux normes qui règlent la circulation routière”), slovēņu valodas versijā ir minēta “rīcība, ar kuru tiek pārkāpti *ceļu satiksmes drošības noteikumi*”<sup>31</sup> (“ravnanja, ki so v nasprotju s predpisi o varnosti v prometu”), savukārt itāļu valodas versijā (“*infrazioni al codice della strada*”) un poļu valodas versijā (“*naruszenie przepisów ruchu drogowego*”) ir atsauce uz “*ceļu satiksmes noteikumu*”<sup>32</sup> pārkāpumu.

60. Ir jākonstatē, pirmkārt, ka lielākā daļa Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma valodu versiju atbilst franču valodas versijai, tādējādi izolējot versiju slovēņu valodā, kas attiecas tikai uz ceļu satiksmes drošības noteikumiem, kā arī versijas itāļu un poļu valodā, kurās ir atsauce tikai uz ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Versijas spāņu valodā (“*conducta contraria a la legislación de tráfico*”), vācu valodā (“*gegen die den Straßenverkehr regelnden Vorschriften verstoßende Verhaltensweise*”), grieķu valodā (“*symperiforá pou paraviázei kanonismoús odikís kykloforías*”), angļu valodā (“*conduct which infringes road traffic regulations*”), lietuviešu valodā (“*elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles*”), ungāru valodā (“*olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait*”) vai slovāku valodā (“*správanie porušujúce pravidlá cestnej premávky*”) attiecas uz rīcību, ar kuru tiek pārkāpti ceļu satiksmes noteikumi vai regulējums.

61. Otrkārt, jānorāda, ka Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma franču valodas versijas pamatā ir ar Izpildu komitejas 1999. gada 28. aprīļa lēmumu<sup>33</sup> apstiprinātā Nolikuma par sadarbību tiesas procesos, kas saistīti ar ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem un ar to saistīto naudas sodu piedziņu, 1. pantā izmantotais formulējums un šis nolīgums ir iekļauts Šengenas *acquis*<sup>34</sup>.

62. Šī nolīguma 1. pantā “*ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums*” ir definēts kā “*rīcība, ar kuru tiek pārkāpti noteikumi, kas reglamentē ceļu satiksmi*, kura ir uzskatāma par noziedzīgu nodarījumu vai administratīvu pārkāpumu, tostarp tādu noteikumu neievērošana, kuri attiecas uz braukšanas

<sup>30</sup> Mans izcēlums.

<sup>31</sup> Mans izcēlums.

<sup>32</sup> Pamatlēmuma 2005/214 pielikumā ietvertās apliecības g) iedaļas 3. punkta franču valodas versijā ir minēta arī “rīcība, ar kuru tiek pārkāpti ceļu satiksmes noteikumi”.

<sup>33</sup> OV 2000, L 239, 428. lpp.

<sup>34</sup> Šajā ziņā skat. Jekewitz, J., “L’initiative de la République fédérale d’Allemagne relative à la coopération dans le cadre des procédures relatives aux infractions routières et à l’exécution des sanctions pécuniaires y relatives”, *La reconnaissance mutuelle des décisions judiciaires pénales dans l’Union européenne*, Éditions de l’Université de Bruxelles, Brisele, 2001, 133.–139. lpp., it īpaši 137. lpp.

un atpūtas laikposmiem un bīstamu preču pārvadāšanu”<sup>35</sup>. Versijas itāļu, poļu un slovēņu valodā neatšķiras no citām minētā nolīguma 1. panta valodu versijām un definē ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu kā darbību vai rīcību, ar kuru tiek pārkāpti noteikumi, kas reglamentē ceļu satiksmi<sup>36</sup>.

63. No tā es secinu, ka, Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā izmantojot jēdzienu “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums [rīcība, ar kuru tiek pārkāpti noteikumi, kas reglamentē ceļu satiksmi]”, Savienības likumdevējs ir vēlējies norādīt uz “ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem”.

64. To turklāt apstiprina Pamatlēmuma 2005/214 4. apsvēruma formulējums, kurā likumdevējs norāda, ka šim pamatlēmumam “būtu jāattiecas arī uz finansiālām sankcijām, ko piemēro par *ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem*”<sup>37</sup>.

65. Tādējādi es nepiekrītu Ungārijas valdības apsvērumos paustajam viedoklim, ka būtībā Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā minētā rīcība būtu jāaprobežo ar rīcību, kas apdraud ceļu satiksmes drošību. Gan šajā minētā pamatlēmuma pantā, gan tā 4. apsvērumā izmantotais formulējums skaidri pierāda Savienības likumdevēja vēlmi neaprobežot minētā panta materiāltiesisko piemērošanas jomu tikai ar ceļu satiksmes drošības noteikumu vai normu pārkāpumiem, kā tas ir Direktīvā 2015/413, bet drīzāk to attiecināt uz visiem noteikumiem, kas regulē ceļu satiksmi, neatkarīgi no to aktu rakstura, kuros tie ir noteikti.

66. Šādi formulējumi ļauj ņemt vērā valstu ceļu satiksmes tiesību aktu nevienādīgumu Savienībā gan no to formas aspekta, gan pēc būtības.

67. No formas aspekta noteikumi par ceļu satiksmi nav obligāti iekļauti īpašā likumā, piemēram, Ceļu satiksmes noteikumos<sup>38</sup>, bet var būt kodificēti dažādos tiesību aktos un normatīvajos aktos, kā tas ir Vācijā<sup>39</sup>.

68. Runājot par būtību, ceļu satiksmes noteikumi dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgi, neraugoties uz saskaņošanu, kas jau ir veikta ar starptautisko konvenciju palīdzību<sup>40</sup>. Ir viegli konstatēt, ka ceļa zīmes, ar vadītāja apliecības iegūšanu saistītās prasības<sup>41</sup>, braukšanas ātruma ierobežojumi vai

<sup>35</sup> Mans izcēlums.

<sup>36</sup> Itāļu valodas versijā ir noteikts “Atto contrario alle norme che regolano la circolazione stradale”, poļu valodas versijā – “Zachowanie naruszające przepisy o ruchu drogowym”, un slovēņu valodas versijā ir noteikts “vedenje, s katerim se krši prometne predpise”.

<sup>37</sup> Mans izcēlums.

<sup>38</sup> Beļģijā šis tiesiskais regulējums nav likuma formā, bet tas ir definēts 1975. gada 1. decembra Karaļa dekrētā par ceļu satiksmes policiju un koplietošanas ceļu izmantošanu (1975. gada 9. decembra *Moniteur belge*, 15627. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Flandrijas valdības 2021. gada 15. janvāra dekrētu (2021. gada 4. februāra *Moniteur belge*, 8401. lpp.).

<sup>39</sup> Vācijā ceļu satiksmes tiesiskais regulējums ir noteikts vairākos likumos, tostarp 1909. gada 3. maija *Straßenverkehrsgesetz* (Likums par ceļu satiksmi) redakcijā, kas publicēta 2003. gada 5. martā (*BGBL*. 2003 I, 310. lpp.; labojums – 919. lpp.), pēdējo reizi grozīts ar 2020. gada 26. novembra likumu (*BGBL*. 2020 I, 2575. lpp.), un 2013. gada 6. marta *Straßenverkehrs-Ordnung* (Ceļu satiksmes noteikumi; *BGBL*. 2013 I, 367. lpp.), pēdējo reizi grozīti ar 2020. gada 18. decembra rīkojumu (*BGBL*. 2020 I, 3047. lpp.), kuros ir ietverti pamatnoteikumi par ceļu satiksmi, kā arī 1961. gada 21. marta *Personenbeförderungsgesetz* (Likums par pasažieru pārvadājumiem) redakcijā, kas publicēta 1990. gada 8. augustā (*BGBL*. 1990 I, 1690. lpp.), pēdējo reizi grozīts ar 2020. gada 3. decembra likumu (*BGBL*. 2020 I, 2694. lpp.), un 2012. gada 26. aprīļa *Straßenverkehrs-Zulassungs-Ordnung* (Kodekss par reģistrāciju ceļu satiksmes mērķiem; *BGBL*. 2012 I, 679. lpp.), pēdējo reizi grozīts ar 2019. gada 26. novembra likumu (*BGBL*. 2019 I, 2015. lpp.), kurā ir reglamentēta reģistrācijas, kā arī obligātās apdrošināšanas procedūra un kurš satur noteikumus, ko piemēro transportlīdzekļu būvniecībai un lietošanai.

<sup>40</sup> Skat. it īpaši Starptautisko konvenciju par ceļu satiksmi, kas parakstīta Parīzē 1926. gada 24. aprīlī, Konvenciju par ceļu satiksmi, kas parakstīta Ženēvā 1949. gada 19. septembrī, un Konvenciju par ceļu satiksmi, kas parakstīta Vinē 1968. gada 8. novembrī. Šajā ziņā skat. EESK atzinumu par Eiropas ceļu satiksmes noteikumiem (3. punkts).

<sup>41</sup> Skat. EESK atzinumu par Eiropas ceļu satiksmes noteikumiem (4. punkts).

alkohola līmenis asinīs dažādās dalībvalstīs var atšķirties<sup>42</sup>. Tādējādi EESK ir norādījusi, ka, “lai gan ir būtiskas atšķirības satiksmes pamatnoteikumu formulējumos, vēl nopietnāks ir fakts, ka šie noteikumi tiek interpretēti un piemēroti atšķirīgi dažādās dalībvalstīs. Tas ir ne tikai tādēļ, ka cilvēki uztver šo noteikumu neievērošanu dažādi, bet arī tādēļ, ka arī sodi par braukšanas pārkāpumiem ievērojami atšķiras”<sup>43</sup>. Šajā kontekstā Tiesa 2019. gada 5. decembra spriedumā *Centraal Justitieel Incassobureau* (Finanšu sankciju atzišana un izpilde)<sup>44</sup> atgādināja, ka pret pārkāpumiem saistībā ar “rīcību, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums”, dažādās dalībvalstīs nav vienveidīgas attieksmes, jo dažas no tām tos kvalificē kā administratīvus pārkāpumus, bet citas tos uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem<sup>45</sup>.

69. Ceļu satiksmes normas attiecas gan uz koplietošanas ceļu izmantošanu un uz ceļa zīmēm uz šiem ceļiem, gan uz transportlīdzekļu īpašnieku pienākumiem (reģistrācijas procedūra, civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas iegūšana utt.) un vadītāju pienākumiem (vadītāja apliecības turēšana, ceļa zīmju un ceļu satiksmes drošības noteikumu ievērošana utt.), kā arī uz piemērojamiem sodiem šo pienākumu neizpildes gadījumā. Tādējādi Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā izmantotais jēdziens “rīcība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” var attiekties uz daudzām darbībām un uz tikpat lielu skaitu nodarījumu, kuru veidojošie elementi var atšķirties atkarībā no dalībvalsts.

70. Tādējādi, lai gan Ungārijas valdība savos apsvērumos apgalvo, ka izdevējas valsts kompetentajai iestādei ir pienākums piemērot tiesības, kā arī interpretēt un kvalificēt rīcību, kura ietilpst Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punktā noteiktajās nodarījumu kategorijās, pēc iespējas šaurāk, tomēr ceļu satiksmes normām, uz kurām Savienības likumdevējs atsaucas šī pamatlēmuma 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā, ir ļoti plaša piemērošanas joma. Jēdziens “noteikumi, kas reglamentē ceļu satiksmi” atšķiras no citiem tajā pašā pantā minētajiem jēdzieniem, kuri attiecas uz konkrētu rīcību, piemēram, organizētu laupīšanu, cilvēku orgānu nelikumīgu tirdzniecību, krāpšanu vai arī lidaparāta nelikumīgu sagrābšanu.

71. Šajā kontekstā es uzskatu, ka transportlīdzekļa īpašnieka pienākums norādīt tās personas identitāti, kura tiek turēta aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu, ietilpst noteikumos, kas reglamentē ceļu satiksmi, un ka šī pienākuma neizpilde ietilpst Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma materiāltiesiskajā piemērošanas jomā.

72. Šajā gadījumā 1967. gada *KFG* 103. pantā paredzētās tiesību normas mērķis ir noteikt “personas, uz kuras vārda ir reģistrēts transportlīdzeklis vai piekabe, pienākum[us]”. Citiem vārdiem sakot, transportlīdzekļa, kas identificēts kā iesaistīts ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumā, īpašnieka statusa dēļ šā transportlīdzekļa īpašniekam ir jāpalīdz identificēt vadītāju. No 1967. gada *KFG* 134. panta 1. punkta, kas attiecas uz “krimināltiesību normām”, izriet, ka ikviena persona, kura nav izpildījusi šo pienākumu, izdara administratīvu pārkāpumu, par ko

<sup>42</sup> Piemēram, vadītāja tiesību zaudēšanas vai vadītāja apliecības atņemšanas nosacījumi: skat. it īpaši spriedumus, 2012. gada 7. jūnijs, *Vinkov* (C-27/11, EU:C:2012:326), un 2015. gada 23. aprīlis, *Aykul* (C-260/13, EU:C:2015:257).

<sup>43</sup> EESK atzinums par Eiropas ceļu satiksmes noteikumiem (4.5. punkts).

<sup>44</sup> C-671/18, EU:C:2019:1054.

<sup>45</sup> Skat. spriedumu, 2019. gada 5. decembris, *Centraal Justitieel Incassobureau* (Finanšu sankciju atzišana un izpilde) (C-671/18, EU:C:2019:1054, 48. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī ģenerāladvokāta Ī. Bota [*Y. Bot*] secinājumus lietā Komisija/Parlaments un Padome (C-43/12, EU:C:2013:534, 38. punkts), kuros viņš norādīja, ka ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus veidojošie elementi, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/82/ES (2011. gada 25. oktobris), ar ko veicina pārrobežu informācijas apmaiņu par ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumiem (OV 2011, L 288, 1. lpp.), ko aizstāja Direktīva 2015/413, nav saskaņoti Savienības līmenī – tos, kā arī šādiem pārkāpumiem piemērojamās sankcijas nosaka dalībvalstis.

soda ar naudas sodu un – tā iekasēšanas neiespējamības gadījumā – ar brīvības atņemšanas sodu. Šajā lietā finansiālās sankcijas apmērs ir lielāks par Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 2. punkta h) apakšpunktā noteikto maksimālo apmēru.

73. Līdzīgs pienākums pastāv citās dalībvalstīs, piemēram, Francijā<sup>46</sup> un Beļģijā<sup>47</sup>.

74. Transportlīdzekļa vadītāja identitātes noteikšanas mērķis, kā to savos apsvērumos uzsver Austrijas valdība, ir nodrošināt ceļu satiksmes kārtību un kontroli. Šim pienākumam, manuprāt, ir tāds pats mērķis, kāds ir transportlīdzekļa īpašnieka pienākumam piestiprināt numura zīmi uz sava transportlīdzekļa, lai noteiktu tā identitāti.

75. Šī identifikācija ir būtiska, lai īstenotu transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību vai vadītāja kriminālatbildību. Saskaņā ar sodu individualizācijas principu tikai vadītājs ir krimināli atbildīgs par pārkāpumiem, ko viņš izdara, vadot transportlīdzekli. Tātad viņš ir jāidentificē konkrēti, lai konstatētu viņa atbildību par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu un lai viņam piemērotu sodu. Kā liecina Direktīvas 2015/413 ietvaros pieņemtie pasākumi, šī identifikācija ir būtiska gadījumā, kad izdarītais pārkāpums attiecas uz dažiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, starp kuriem ir atļautā braukšanas ātruma pārsniegšana, transportlīdzekļa vadīšana alkohola reibumā vai arī luksofora aizliedzošā gaismas signāla neievērošana<sup>48</sup>. Kā atbildē uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem norāda Austrijas valdība, pamatlietā vadītājs tiek turēts aizdomās par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu šīs direktīvas 2. panta a) punkta izpratnē. Turklāt ir jānorāda, ka 2020. gada 4. marta spriedumā *Bank BGŻ BNP Paribas*<sup>49</sup> Tiesa nosprieda, ka Direktīvas 2015/413 normās ir paredzēts, ka dalībvalstīm lojālas sadarbības garā ir jāveicina pārrobežu apmaiņa ar informāciju par tās 2. pantā minētajiem ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumiem, lai atvieglotu sankciju piemērošanu, ja šie pārkāpumi izdarīti dalībvalstī, kura nav attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas valsts, un lai tādējādi palīdzētu sasniegt šīs direktīvas mērķi, proti, nodrošināt visiem ceļu satiksmes dalībniekiem Savienībā augstu aizsardzības līmeni<sup>50</sup>. Šajā nolūkā Tiesa nosprieda, ka pārrobežu apmaiņa ar informāciju nozīmē, ka reģistrācijas dalībvalsts – šajā gadījumā izpildes valsts – sniegtie dati ļauj identificēt ne tikai subjektu, kura vārdā transportlīdzeklis ir reģistrēts, bet arī personu, kura atbilstoši valsts tiesībām par to ir atbildīga ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma gadījumā, lai veicinātu iespējamu finansiālu sankciju izpildi<sup>51</sup>.

76. Šis vadītāja identitātes norādīšanas pienākums turklāt ļauj atrisināt praktiskās un tehniskās grūtības, kas raksturīgas īpašajai ceļu satiksmes jomai. Proti, atkarībā no pārkāpuma rakstura vai izmantotā kontroles veida ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma attiecināmība sagādā grūtības.

77. Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu savdabība ir tāda, ka policijai bieži ir grūti ar pārlicību identificēt vadītāju bez tiešas saskarsmes ar viņu, it īpaši, ja pārkāpums tiek konstatēts, neapturot vadītāju, piemēram, auto novietošana neatļautā vietā, un pat gadījumos, kad pārkāpums tiek

<sup>46</sup> Skat. *code de la route* (Ceļu satiksmes noteikumi) L121-6. pantu, ar kuru noteikts, ka transportlīdzekļa vadītāja nepaziņošana ir pārkāpums, ja transportlīdzekļa īpašnieks ir juridiska persona.

<sup>47</sup> Skat. 1968. gada 16. marta *loi relative à la police de la circulation routière* (Likums par ceļu satiksmes policiju; 1968. gada 27. marta *Moniteur belge*, 3146. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 2019. gada 8. maija likumu (2019. gada 22. augusta *Moniteur belge*, 80518. lpp.), 67. *bis* pantu, kas ir iekļauts V sadaļā “Kriminālprocess, maksājuma rikožums un tiesvedība civillietā”, it īpaši IV *bis* nodaļā “Pārkāpēja identifikācija”.

<sup>48</sup> Pamatlietā aplūkots pienākums ir jāpilda neatkarīgi no izdarītā ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma, jo Austrijas likumdošanā ir runa par tās personas identitāti, kura transportlīdzekli ir “vadījusi” vai “novietojsi autostāvvietā” noteiktā brīdī.

<sup>49</sup> C-183/18, EU:C:2020:153.

<sup>50</sup> Skat. spriedumu, 2020. gada 4. marts, *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 54. punkts).

<sup>51</sup> Skat. spriedumu, 2020. gada 4. marts, *Bank BGŻ BNP Paribas* (C-183/18, EU:C:2020:153, 55. punkts).

fixsēts automātiski ar videokamerām, piemēram, atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanas gadījumā, kā tas ir šajā lietā<sup>52</sup>. Dažām dalībvalstīm, piemēram, Francijas Republikai, tas ir licis ieviest atbildības prezumpciju pret reģistrācijas apliecības turētāju transportlīdzekļa novietošanas noteikumu vai autoceļu nodevu samaksas noteikumu pārkāpumu dēļ, attiecībā uz kuriem ir paredzēts tikai naudas sods<sup>53</sup>.

78. Tādējādi transportlīdzekļa īpašnieka pienākums norādīt tā vadītāja identitāti ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma gadījumā ir instruments, kas ļauj dalībvalstīm uzlabot to rīcībā esošos līdzekļus šāda pārkāpuma izmeklēšanas stadijā, ļaujot tām iegūt informāciju, kas nepieciešama, lai identificētu šī pārkāpuma izdarītāju un lai sodītu par to.

79. No šiem elementiem izriet, ka šī pienākuma neizpilde ir pārkāpums, kuram ir pašam savs priekšmets un to veidojošie elementi, un to nevar kvalificēt kā “papildu pārkāpumu”, kā to apgalvo Ungārijas valdība.

80. Šo interpretāciju apstiprina 2012. gada 11. oktobrī starp Bulgārijas Republiku, Horvātijas Republiku, Ungāriju un Austrijas Republiku parakstītais Nolīgums par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu pārrobežu sodu piemērošanas atvieglošanu<sup>54</sup>. Ir jāprecizē, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 18. pantu šis pamatlēmums neliedz piemērot minēto nolīgumu, ciktāl šis nolīgums ļauj pārsniegt šī pamatlēmuma prasības un palīdz papildus vienkāršot vai atvieglot finansiālu sankciju izpildes procedūras. Protams, kā ir norādījusi Austrijas valdība, minētais nolīgums nav piemērojams *ratione temporis* šajā lietā, jo tas stājas spēkā 2018. gada 28. augustā. Tomēr tā tiesību normas man šķiet interesantas. Gan izdevēja valsts, gan izpildes valsts šajā gadījumā ir tāda nolīguma puses, kura mērķis saskaņā ar tā 6. panta 1. punktu ir konkrēti izveidot sadarbību, lai pārrobežu kārtā izpildītu finansiālās sankcijas, kas noteiktas par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu.

81. Saskaņā ar 2012. gada 11. oktobra nolīguma 1. panta 1. punktu “ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi” ietver ne tikai Direktīvas 2015/413<sup>55</sup> 2. pantā minētos ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumus, bet arī pārkāpumus saistībā ar transportlīdzekļa turētāja vai īpašnieka vai jebkuras citas par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu aizdomās turētās personas *nesadarbošanos*, ja šie pārkāpumi ir paredzēti tās valsts tiesībās, kuras teritorijā izdarīts pārkāpums. Tādējādi no šī nolīguma 1. panta 2. punkta izriet, ka līgumslēdzēju valstu īstenotā sadarbība ietver to finansiālo sankciju izpildi, kuras noteiktas konkrēti transportlīdzekļa, kas ir iesaistīts ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanā, īpašnieka nesadarbošanās dēļ.

82. Manis ieteikto interpretāciju apstiprina arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra. Proti, spriedumā *Weh* pret Austriju<sup>56</sup> ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu jomā tā skaidri nošķir transportlīdzekļa īpašniekam, kurš nav atklājis par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu atbildīgā vadītāja identitāti, piemēroto sodu, jo nav izpildīts 1967. gada *KFG* 103. panta 2. punktā viņam paredzētais pienākums, no soda, kas viņam varētu tikt piemērots par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu.

<sup>52</sup> Skat. šo secinājumu 61. punktā minētā nolīguma trešo apsvērumu.

<sup>53</sup> Skat. *code de la route* (Ceļu satiksmes noteikumi) L121-2. pantu.

<sup>54</sup> Turpmāk tekstā – “2012. gada 11. oktobra nolīgums”.

<sup>55</sup> Pēc tam, kad Tiesa ar 2014. gada 6. maija spriedumu Komisija/Parlaments un Padome (C-43/12, EU:C:2014:298) atcēla Direktīvu 2011/82 kļūdaina juridiskā pamata dēļ, tā tika aizstāta ar Direktīvu 2015/413, kuras saturs ir identisks Direktīvas 2011/82 saturam.

<sup>56</sup> ECT spriedums, 2004. gada 8. aprīlis, *Weh* pret Austriju (CE:ECHR:2004:0408JUD003854497, 52.–56. punkts). Skat. arī ECT spriedumu, 2005. gada 24. marts, *Rieg* pret Austriju (CE:ECHR:2005:0324JUD006320700, 31. un 32. punkts).



83. Līdz ar to saskaņā ar pašreiz spēkā esošajām Savienības tiesībām es uzskatu, ka tāds pienākums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar kuru transportlīdzekļa īpašniekam ir pienākums atklāt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu, ir noteikums, kas reglamentē ceļu satiksmi Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešā ievilkuma izpratnē, un ka šī pienākuma neizpilde ir “ricība, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums” šīs tiesību normas izpratnē.

84. Šo interpretāciju apstiprina Pamatlēmuma 2005/214 mērķis.

## **2. Pamatlēmuma 2005/214 mērķis**

85. Pamatlēmuma 2005/214 mērķis ir ļaut efektīvāk piemērot sodus par nodarījumiem, it īpaši ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, izveidojot sadarbības mehānismu starp kompetentajām valsts tiesībaizsardzības iestādēm.

86. No Pamatlēmuma 2005/214 2. un 4. apsvēruma izriet, ka ar to izveidotās sadarbības mērķis ir ļaut labāk piemērot finansiālās sankcijas, kas piemērotas citā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekļu īpašniekiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu dēļ. Šiem pārkāpumiem ir pārrobežu raksturs, un tie var būt īpaši smagi. Līdz ar to mērķis ir nodrošināt efektīvāku sodu piemērošanu par minētajiem pārkāpumiem, un tai, ņemot vērā tās preventīvo iedarbību, ir arī jānodrošina autovadītāji ievērot to dalībvalstu ceļu satiksmes noteikumus, kuras viņi šķērso.

87. Šajā kontekstā man šķiet, ka, izslēdzot no Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešajā ievilkumā paredzētajiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem tādu pārkāpumu kā pamatlietā aplūkotais, kas attiecas uz pienākumu norādīt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu, tiek apdraudēta šī mērķa sasniegšana.

88. Šāda izslēgšana varētu liegt izdevējas valsts kompetentajai iestādei iespēju piemērot sodu transportlīdzekļa īpašniekam, ja šis transportlīdzeklis ir reģistrēts citā dalībvalstī. Tas izraisītu vienlīdzīgas attieksmes neievērošanu, bet jo īpaši nozīmētu, ka izdevējas valsts kompetentajai iestādei tiek liegta iespēja saukt pie atbildības un sodīt citā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekļu vadītājus, kuri ir atzīti par vainīgiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanā izdevējas valsts teritorijā, lai gan pēdējie minētie var apdraudēt citus ceļu satiksmes dalībniekus Savienībā.

89. Protams, tāds pārkāpums kā šajā lietā aplūkotais, kas attiecas uz vadītāja identitātes norādīšanas pienākuma neizpildi, sākotnēji šķiet maznozīmīgs pārkāpums, jo tā rezultātā nav nedz izraisīts materiāls kaitējums, nedz arī ir kāds ceļu satiksmes negadījumā cietušais. Tomēr tā kumulatīvā iedarbība visā Savienības teritorijā man šķiet īpaši svarīga, un sodīšana par to ir būtiska, lai nodrošinātu ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu telpā bez iekšējām robežām. Attiecīgais identifikācijas pienākums ir piemērojams neatkarīgi no transportlīdzekļa vadītāja izdarītā ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma. Runa var būt par maznozīmīgu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, piemēram, auto novietošanu neatļautā vietā, lai gan attiecībā uz šādu pārkāpumu Savienības likumdevējs ir paredzējis, ka izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt vai izpildīt lēmumu, ja finansiālā sankcija ir mazāka par vai vienāda ar 70 EUR<sup>57</sup>. Runa var būt arī par smagāku pārkāpumu, piemēram, luksofora aizliedzošā gaismas signāla neievērošanu vai atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu, kas ir šīs lietas pamatā. Taču šāda

<sup>57</sup> Saskaņā ar Pamatlēmuma 2005/214 7. panta 2. punkta h) apakšpunktu izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt lēmumu, ja tiek konstatēts, ka finansiālā sankcija ir mazāka par 70 EUR vai līdzvērtīgu summu.

rīcība atspoguļo ikdienas pieredzi visā Savienības teritorijā. Manā ieskatā liegt izdevējai valstij līdzekļus saukt pie atbildības un noteikt sodus par šādu rīcību tā iemesla dēļ, ka attiecīgais transportlīdzeklis ir reģistrēts citā dalībvalstī, nav saderīgi ar Savienības likumdevēja vēlmi izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kura ir balstīta uz dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbību.

90. Ņemot vērā visus šos elementus, ierosinu Tiesai nospriest, ka Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka nodarījums, kurš saistīts ar “rīcību, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums”, ietver rīcību, ar kuru transportlīdzekļa īpašnieks atsakās norādīt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu.

## V. Secinājumi

91. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Zalaegerszegi Járásbíróság* (Zalaegersegas rajona tiesa, Ungārija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Padomes Pamatlēmuma 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzišanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām 7. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izpildes dalībvalsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt lēmumu, ja nodarījums, kā tas ir definēts izdevējas dalībvalsts tiesībās, netiek atzīts par pārkāpumu vai neietilpst nodarījumu kategorijā, uz kuru izdevējas dalībvalsts kompetentā iestāde atsaucas šim lēmumam pievienotajā apliecībā, šī pamatlēmuma 5. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā.

Izpildes dalībvalsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt un izpildīt minēto lēmumu tikai tad, ja apspriešanās procedūra, kas iepriekš sākta, pamatojoties uz minētā pamatlēmuma 7. panta 3. punktu, nav ļāvusi labot šajā pašā lēmumā pieļauto kļūdu.

2) Pamatlēmuma 2005/214 5. panta 1. punkta trīsdesmit trešais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka nodarījums, kurš saistīts ar “rīcību, kas ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums”, ietver rīcību, ar kuru transportlīdzekļa īpašnieks atsakās norādīt tā vadītāja identitāti, kurš tiek turēts aizdomās par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma izdarīšanu.